

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.

Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 224. — ŠTEV. 224.

NEW YORK, MONDAY, SEPTEMBER 24, 1923. — PONDELJEK, 24. SEPTEMBRA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

VOJNO STANJE PO VSEJ BOLGARSKI

Nad stotisoč kmetov se je pridružil revolucionarnemu gibanju. Vroci spopadi med komunisti in vladnimi četami. V Novi Zagori so proklamirali revolucionarni sovjetsko republiko. — Vlada bo baže odzela svojim lastnim vojakom orožje, boječe se, da bi se ne pridružili revolucionarjem.

Pariz, Francija, 22. septembra. — Tukajšnje bolgarsko poslaništvo je dobilo brzojavko, da je po vsej Bolgarski proklamirano vojno stanje.

V poslaništvu pravijo, da se je to vsled tega zgodilo, ker hoče vlada preprečiti širjenje puntarske agitacije.

Nadalje je rečeno, da je bolgarska vlada odločno dementirala vsa poročila, da so bile po nekaterih krajih dežele proklamirane provizorične revolucionarne vlade.

Oficijelno ugotovilo izjavlja, da so bili zadnji nemiri samo lokalnega pomena ter da so se završili po raznih mestecih in vaseh južne Bolgarske.

Sofija, Bolgarsko, 21. septembra. — Očidelki oboroženih komunistov so danes ob jutranji zori napadli vojašnico v Stari Zagori ter policijsko postajo v Čirpanu, hoteč oprostiti svoje tovaršice.

Po težkem boju z vojniki in policisti so se morali umakniti. Njihove izgube so precejšnje.

Nadaljni revolucionarni oddelki so vdrl v Novo Zagoro, kjer pa ni nobene vojaške garnizije.

Zasedli so vsa javna poslopja ter proklamirali sovjetsko republiko.

Podobni poskusi so se završili v raznih sosednjih vaseh, toda brez uspeha.

Iz Nove Zagore so vojniki sosednjih garnizij šele po vročem boju pregnali komuniste.

London, Anglija, 23. septembra. — List "Daily News" je dobil iz Belgrade poročilo, da je začela bolgarska vlada razoroževati svoje lastne vojake, boječe se, da bi se ne pridružili revolucionarnemu gibanju.

Ministrski predsednik Cankov je pozval na pomoč Macedonce. Odzvali se niso v posebno velikem številu.

Nad stotisoč kmetov je v revolucionarnih vrstah.

IZDELOVALKE KLOBUKOV SO ZAŠTRAJKALE.

Pariz, Francija, 23. septembra. Jutri bo zaštrajkalo tukaj 1500 izdelovalk klobukov. Pravijo, da imajo na mesec le po petnajst dolarjev plače. S tem denarjem ne morejo živeti drugače kot da se pustijo vzdrževati od moških.

Njihova plača je baš tako velika kot je bila pred vojno, dočim so prodajalec zvišali ceno klobukom za 500 odstotkov.

PREMOGARSKI BARONI NAJ PLAČAJO IZ SVOJEGA ŽEPA.

Madison, Wis., 23. septembra. Governor Blaine je pisal pensylvanskemu guvernerju Pinchotu pismo, v katerem je najbolj značilen naslednji odstavek:

— Vesel sem, da so najmanj izvojevali povišanje plače. Povdarjam pa, da bodo morali v naši državi plačati ta povišek premogarski baroni iz lastnega žepa. Odjemalci ne bodo plačali niti enega centa.

AGITACIJA POLJSKIH FAŠISTOV.

Varšava, Poljska, 22. septembra. Poljski fašisti se organizirajo v regimente, divizije in teritorialne armade.

V Varšavi obstaja baže močna vojaška fašistovska zarota, koje namen je, ob prvem ugodnem trenutku polastiti se poljske vlade.

Poveljnik fašistovske armade je princ Lubimski. Člani te tajne organizacije so monarhisti, antisemiti in kapitalisti.

Vlada si ne upa nastopiti proti njim.

ZA GRADNJO ARGENTINSKIH ZELEZNIC.

Buenos Aires, 22. septembra. — Predsednik de Alvear je naprosil kongres naj dovoli 365 milijonov pezov za gradnjo novih argentinskih železnic.

Kongres bo najbrže ugodil njegovi prošnji.

Železnice se bodo gradile večinoma v notranjosti dežele ter potrebne zveze z morjem.

GRŠKA NI KRIVA UMORA KOMISARJEV

V četrtak bodo zapustili vsi Italijani otok Krf. — Značilno poročilo mednarodne preiskovalne komisije. — Bolgarski kmetje hočejo strmoglaviti kralja.

London, Anglija, 23. sept. — V četrtak zvečer ne bo na otoku Krfu nobenega italijanskega vojaka več.

Tozadevno poročilo je dobil tukajšnji list Central News iz Rima. Par zrakoplovov in nekaj artilerijskih oddelkov je že odšlo.

Iz Janine poročajo naslednje: Medzavezniška komisija je natančno preiskala umor peterih laških komisarjev ob albanski meji.

Prišla je do zaključka, da grška vlada ni zakrivila umora, ter da Italija pokrivi zahteva odškodnino 50.000.000 lir od Grške.

Italijanski delegati niso hoteli podpisati ugotovila te komisije.

Grška je storila vse potrebno, da izsledi morilce, kar se ji pa ni posrečilo.

Poročilo komisije bo predloženo v četrtak poslaniškemu svetu v Parizu.

Pariz, Francija, 23. septembra. Nepotrjena diplomatska poročila iz Belgrade poročajo, da bo v par dneih izbruhnila revolucija bolgarskih farmerjev.

Njihov namen je strmoglaviti kralja ter ustanoviti kmetstvo republiko.

KDO BO IMEL NAJVEČJI DOBIČEK OD PRETEPA?

Washington, D. C., 22. sept. — Največ dobička od fajta, ki se je vršil med Dempseyem in Firpom, bo imela Amerika, Dempsey, Firpo, promotor Richards in managerji bodo morali namreč plačati nad pol milijona dolarjev dohodninske davka.

BIVŠEMU AMERIŠKEMU POSLANIKU SE JE OBRNILO NA BOLJŠE.

Beach Haven, N. J., 22. sept. — Še pred par dnevi so vsi mislili, da so štete ure življenja Mauricea Franciscusa Eganu, znanemu pisatelju ter bivšemu amerišnemu poslaniku na Danskem. Danes so pa izjavili zdravniki: na njegovem domu, da se mu je obrnilo znatno na boljše, in da je prestal najhujšo nevarnost. Boleha na bolezn ledi. Možak je star že 71 let.

ŠPANSKE POROTE SO ODPRAVLJENE

Kralj se je moral končno ukloniti ultimatu diktatorja. — Separatisti beže v Francijo. — Bivši minister Santiago Alba je na varnem.

Madrid, Španija, 23. septembra. Na povelje diktatorja generala Primo Rivera je podpisal danes kralj Alfonz ukaz, da se mora vse porote na Španskem odpraviti.

Nadalje je zahteval, naj zunanji minister podpiše prošnjo, naj se podaljša sedanje trgovske pogodbe, posebno pa pogodbo z Zdr. državami.

Pariz, Francija, 22. septembra. Tukajšnje časopise poroča, da je stavil Primo Rivera španskemu kralju ultimatum, ki se je energično končal z naslednjimi besedami: Podpišite vse, kar sem zahteval, ali pa odstopite.

Kralj je brezpogojno podpisal, ker hoče že vsaj navidez ostati kralj.

Novi kabinet bo šele tedaj imenovan, ko bo španska armada dossegla kaj uspehov v Maroku.

Rekrutacija za novo špansko somatsko (fašistovsko) armado jako dobro napreduje.

Periguan, Francija, 23. sept. — Bivši voditelj španskih separatistov, poslanec Francesco Massia, o katerem je bilo poročano, da so ga v Madridu zaprli, je dospel večeraj sem.

Časnikarskim poročevalcem je rekel, da se Rivera ne bo mogel dolgo časa vzdržati na krmilu, ker med ljudstvo ni posebno priljubljen.

Kaj bo njegovi vladi sledilo, je zaenkrat še težko domnevati.

DVE FRANCOŠKI BOJNI LADJI ODPLULI PROTI KITAJSKI

Pariz, Francija, 22. septembra. Iz Bresta sta odpluli proti Kitajski dve francoski križarki. Križarki bosta postali del mednarodne policijske sile, ki bo v kratkem organizirana v Združenih državah.

POLICIJA ARETIRALA MORILCA TREH OSEB.

V Brooklynu so večeraj aretirali 25-letnega Thomasa Walsha, ki je obdolžen, da je umoril Williama McCabe, Filipa Dombroskega in Louisa Pinehaeka.

Danes se bo vršilo prvo formalno zaslišanje.

NEMCIJA JE ZRELA ZA REVOLUCIJO

Komunistični voditelji so prepričani, da so nemški revolucionarji dovolj močni, da strmoglavijo sedanjo vlado. — Puntarji potrebujejo pomoči iz Rusije. — Poziv na mednarodni proletarijat za pomoč proti zunanjim sovražnikom. — Stališče rojalistov. — Organiziranje nemških proletarskih borilcev.

Moskva, Rusija, 22. septembra. — Sem sta dospela nemška komunistična voditelja Heinrich Brandler in Talmeyer ter sporočila Rusom, da je napočil čas za revolucijo v Nemčiji.

Pravita, da bodo revolucionarji kmalo zadobili kontrolo nad državo, pri vsem tem pa potrebujejo pomoči mednarodnega proletarijata v boju proti zunanjim kapitalističnim sovražnikom.

Brandler je govoril pred izvrševalnim odborom boljševiške obrtnih unij ter rekel, da so si nemški komunisti svesti svojega cilja. Evropski diplomatje so uverjeni, da je bodoči mir v Evropi odvisen od izida moskovskih konferenc, katerih se sedaj tudi Nemci udeležujejo.

Pri tem je poglavitno vprašanje, če so ruski komunisti dovolj močni, da premagajo združene kapitalistične sile, ki so naperjene proti njim in proti nemškemu proletarijatu.

List "Pravda" izjavlja:

— Jasno je, da je nastopilo novo razdobje sedaj, ko je odvisen evropski mir od stališča sovjetne socialistične republike.

V zadnji rusko-angleški krizi se je Rusija zavzemala za mir. Sedaj je pa na vrsti važnejše in večje vprašanje, ki se tiče obstoja proletarijata naroda, kateri je Moskvi najbližji. Temu proletarijatu je treba na vsak način pomagati.

Brandler je izjavil, da komunistično gibanje v Nemčiji rapidno narača. Za vsako mesto je toliko kandidatov, da je mogoče samo enega sprejeti.

Monarhistično gibanje je povsem ponehalo. Celo Ludendorff in Hindenburg sta prepričana, da bi bilo njaboljše, če bi komunisti strmoglavili sedanjo vlado.

Komunisti bodo imeli proti sebi petsto tisoč oboroženih mož. 100.000 je rednih nemških vojakov, ostali so pa milicarji in nemški fašisti.

Tehnična organizacija nemških proletarskih vojakov je bila sprva težavna, v zadnjem času, posebno po generalnem štrajku, se je pa izboljšala.

Pristavil je:

— Kar nas je odgovornih članov, smo mnenja, da bi ne bilo pretežno polastiti se moči v državi. Lahko je vzeti moč, toda težje je obdržati jo.

Nemčijo obkrožujejo kapitalistične države. V slučaju revolucije bi Poljska najprej gledala, da bi si prilastila Šlezijo. Čehi bi vdrl v jugu v deželo, Francija bi okupirala še več ozemlja.

Sovražniki Nemčije si bodo tudi na vse načine prizadevali, da bi ne dohajala hrana v Berlin.

— Ne oziraje se na to — je nadaljeval Brandler — pa vemo, da je napočil trenutek. Prilike, ki se nam nudi, ne smemo zamuditi. Sedaj moramo napredovati ali bomo pa zavedno poraženi. Proletarji drugih držav morajo pomagati. Zmaga je na vidiku. Izvojevati jo moramo.

NOVI JAPONSKI ZUNANJMI MINISTRI.

Tokio, Japonsko, 22. septembra. Baron Hikokichi Ijuin je sprejel mesto zunanjega ministra v Yamatovem ministrstvu.

Kmalu zatem, ko je nastopil novo službo, je izjavil:

— Največja želja japonske vlade in japonskega naroda je, da prejkomogoče poplača vse dobroto inozemskih prijateljev, ki so jih izkazali tekom japonskega potresa in po potresu japonskemu narodu. Naloga japonske vlade bo, z vsemi silami delovati, da bo

WALTERA WARDA BODO SKORAJGOTOVO ZAŠILI

Izgovor, da je streljal v silobranu, mu ne bo veliko pomagal. — Zgodba o izsiljevanju je precej nevrjetna. — Zarota proti staremu Wardu.

Obravnava proti milijonarju Wardu, ki je ustrelil bivšega vojaka Petersa, se vrši že več kot en teden in ne bo še tako zlepa končana.

Wardu jako slaba kaže.

Nekatere Wardove priče so zatrjevale, da je ustrelil Petersa v silobranu.

Nekatere so pripovedovale o veliki zaroti izsiljevalcev, katere član je bil Peters.

Državno pravdnštvo je pa z neovrgljivimi dokazi ovrglo vso važnost tega pričevanja.

Državno pravdnštvo zaenkrat še ni moglo dognati vzroka, zakaj je pravzaprav Ward ustrelil Petersa.

Priča Cunningham je izjavil, da so neki Rogers, neki Ross in mladi Ward skovali zaroto proti staremu Wardu v namenu, da izsilijo iz njega denar.

Wardovi zagovorniki bodo dokazali, da je imel Ward dovolj vzroka ustreliti Petersa.

Državno pravdnštvo izjavlja, da ni dovolj, ako reče morilec: Ustrelil sem ga v silobranu. Na ta način bi se lahko vsakdo izgovoril.

Warden Hill je postavil pred vrata celice, v kateri se nahaja Ward, posebnega stražnika. Zakaj je to odredil, ni hotel povedati.

Uradniki se morda boje, da bi se Ward usmrtil, če bi ga porota spoznala krivim.

Nekoč, še predno je ustrelil Petersa, se je hotel zastrupiti z jodinom.

Zaenkrat je pa jetnik jako dobre volje, se smeji in se šali ter sledi z velikim zanimanjem obravnavi.

Sleheri dan je med poslušalec v sodni dvorani veliko število žensk iz takozvanih "visokih" krogov.

KRALJEVNA HEDŽAS NOČE V LIGO NARODOV.

Ženeva, Švica, 22. septembra. — Kraljevina Hedžas (bivše turške province istega imena) je prosila za pristop k Ligi narodov.

Če ji bo pristop dovoljen, bo znašalo število držav, ki pripadajo Ligi, petinpetdeset.

BOLGARI SO PRIDRŽALI NA PREDUJOČE KMETE.

Pariz, Francija, 23. septembra. Havasova agentura je dobila iz Sofije poročilo, da se po vsej Bolgarski s silno naglie širi revolucija. Proti glavnemu mestu prodira stotisoč bolgarskih kmetov.

Na nekaterih mestih so vojaki to prodiranje ustavili, toda dolgo časa ne bodo mogli protiviti revolucionarjem.

Neka nadaljna brzojavka pravi, da je v soboto bolgarski kabinet vso noč zboroval pod predsedstvom kralja Borisa.

Dva polka stražita dohode v mesto. Vsakega človeka, pri katerem dobe orožje, zapro.

Vsak pevec bi moral imeti novo izdajo "PESMARICA GLAZBENE MATICE"

Za štiri moške glasove Uredil Matej Hubad

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 103 najboljših in najnovejših pesmi z notami.

Cena s poštnino \$3.00.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo samostojno, hitro in po nizkih cenah:

Vselej se bomo trudili, da vam nudimo najboljše pogoje.

Razpoložljiva na danje polne izplačanje "Kr. poštni čekovni vrad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pad sa hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din. . .	\$11.80 . .	K 4,000
2000 Din. . .	\$23.40 . .	K 8,000
5000 Din. . .	\$58.00 . .	K 20,000

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 1000 dinarjev računimo posebej po 10 centov za poštnino in druge stroške.

Italija in zasedene ozemlje: Razpoložljiva na danje polne izplačanje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir	\$10.10
300 lir	\$14.85
500 lir	\$24.25
1000 lir	\$47.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 10 centov za poštnino in druge stroške.

Na pošiljavo, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvatisoč lir dovoljnjemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost dinarjev in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospel poslati denar v roko.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte plakat obias v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKO NARODNO

Owned and Published by
Evening Publishing Company
(A Corporation)FRANK BAKER, President
Place of Business of the Corporation and of Above Offices
23 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

As sold into the U.S. at 10c	As sold into the U.S. at 10c
As sold into the U.S. at 10c	As sold into the U.S. at 10c
As sold into the U.S. at 10c	As sold into the U.S. at 10c
As sold into the U.S. at 10c	As sold into the U.S. at 10c

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.
Dopolni vsak dan izvenredno in praznikov. Dopolni vsak dan izvenredno in praznikov. Dopolni vsak dan izvenredno in praznikov.

"GLAS NARODA"

23 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Telephone: Cortlandt 5875

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

Novice iz Slovenije.**Številni vlomi na deželi.**

Henriku Ortanu, slikarju iz Zg. Hoče, je bilo ukraden 29. avgusta razne obleke v vrednosti 4000 dinarjev.

Iz smodnišnice Janka Birolle v Zagorju je bilo ukraden 29. avgusta 20 kg "kannikita".

Dne 29. avgusta so neznan storilec ukradli iz stanovanja Katarine Habjan v Lajšah, občina Selce, 2290 Din gotovine.

Velik vlom je bil izvršen pri posestniku Franu Drozgu v Sp. Pobrežju. Vlomilec so odnesli bogat plen v obliki perila, obleke ter nekaj zlatnine v skupni vrednosti 14.850 Din.

Dne 30. avgusta je bilo vlomljeno v kaho posestnika Fr. Gorše v Zajučnem vrhu. Tatovi so odnesli razne obleke in perila v vrednosti 14.030 Din.

V noči od 30. na 31. avgusta je bil izvršen vlom v stanovanje posestnika Ivana Goloba v Javorju. Odnečeno mu je bilo 5000 K denarja, 2000 K vredna srebrna ura in kolo, vredno 12.000 K.

Tatvine v Ljubljani.

Dne 23. avgusta je bila pri Turku v Strelški ulici 22 ukradeni obleka, vredna 2250 Din.

Višjemu davčnemu upravitelju Karlu Sernanu so bile ukradene 1000 Din vredne salonske hlače.

Na vselemu je bila trgovcu Rudolfu Gradniku iz Dravljav ukraden plošča od stroja za rezanje mesa, vredna 240 Din.

Iz stanovanja inženjerja Lavrenčiča na Mostnem trgu je bil 31. avgusta ukraden damski plašč, vredn 8000 K.

Martinu Dolinšku je v Franciški ulici izmaknil žepar listnino s 100 Din.

Iz veže Ljudskega doma je bilo Jakobu Skrajnarju iz Bizovika ukraden kolo, vredno 5000 Din.

Dne 6. septembra je bilo vlomljeno v stanovanje Jožefa Zajca v Glinski ulici. Odnečeno je bilo več obleke v vrednosti več tisoč kron.

Himen.

Poročil se je na Bledu veletrgovec in posestnik Alojzij Kobal iz Studenega pri Postojni z gđ. Emico Fischerjevo iz Kamnika.

Smrtna kosa.

V Vuhredu pri Marnbergu je umrla Marija Pahernik, sestra bivšega štajerskega deželnega odbornika in dolgoletnega poslanca Ročiča ter mati veleposelnikov inž. Franja in Ivana Pahernika. Pokojna je bila tudi v najtežavnejših časih odločno narodna. V njeni hiši so se zbrali narodnjaki iz cele Dravske doline ter se je tam določila marsikatera narodna akcija. Naj v miru počiva!

Mučen incident

se je zgodil v Ljubljani v Zvezdi. Nekaj Orjunaš je leplil in delil lepake s pozivom na manifestacijo povodom rojstva prestolonaslednika. Pride mimo ravnatelj Kocmur, vzame lepak, ga raztrga in pljune po njem. Orjunaš je Kocmuru prisolil zausnico, in v hipu se je na mestu znašla armada poliestov, ki so Orjunaša takoj aretirali. V asistenci četverih stražkov je Orjunaš moral na policijo. Po zaslišanju so ga izpustili.

Izpred novomeške porote.**Posledice uradniške bede.**

Ferdinand Kobal, preglednik finančne kontrole v Žužemberku, je bil po februarjski redukciji (znižanju števila uradnikov) leta 1922 v Metliki upokojen, a pozneje na prošnjo zopet dodeljen finančni kontroli v Žužemberku, kjer pa ga je uradniška beda priprava do raznih malverzacij. Njegova naloga je bila, sprejemati prijave gostinčarjev o vkletem vinu, izračunati pripadajočo trošarino za občinske doklade ter izstavljati položnice in bolete. Mesto tega je Kobal večinoma sam sprejemal od strank denar, jim izstavil bolete za vino in trošarino ter poslal denar delegaciji finančnega ministrstva v Ljubljani. V registru za kontrolo za računavanje trošarine in doklad pa je po zneje vpisal manjše zneske in je škodoval na ta način državo, ob čem in stranke za preko 1500 Din. Obtožbeno poslovanje je prišlo na dan, ko je 6. marca t. l. zaračunal gostinčarju Henrikju Zure.

Iz Kovorja pri Trzinu.

Pri poštnem uradu v Trzinu vladajo zadnje čase prav čudne razmere. Namesto da bi se v poštni obrtni vas, kjer je poleg mnogih trgovcev razne stroke tudi sedež treh uradov, dostavljala pošta vsak dan, se pa od 1. avgusta dalje dostavlja le enkrat na teden. Kaj je vzrok temu? Menda nismo kje v albanskih gorah!

Peter Zgaga

Nekateri newyorški Slovenci so se tako privadili štapanju, da pravijo vsakemu, ki dela, — skeb. Poštenim delavcem pišejo grozilna pisma s podpisom "mano nera", in mislijo, da je tudi v New Yorku tisto dovoljeno, ker je dovoljeno v Trstu.

Tistega, ki pisari grozilna pisma, v Ameriki ponavadi za pet let zasujejo.

Par letna štaparija človeka utruji. Par let počitka v Sing Singu bi se mu dobro prileglo.

Sedaj se po slovenskem Downtownu precej govori o rojaku, ki se je knajpal v East Riveru.

Mrzla voda jako pomiri razburjene živce.

Neka inteligentna ženska iz West Allis, Wis., je pisala uredništvu Glas Naroda za naslov milijonarja Boka, ki je izjavil, da bo dal stotice dolarjev onemu, kateri bo predložil najboljši načrt, kako bi bilo mogoče ustvariti mir na svetu.

Dotična Slovenka vprašuje, če je tudi ženskam dovoljeno udeleževati se te tekme in če bi gospodje sodniki ne godrnjali, če bi jim kdo poslal načrte in predloge v slovenskem jeziku.

Lepa dopisnica mi menda ne bo zamerila, če ji svetujem, naj ona ne predloži svojih načrtov za mir.

Jaz nisem onemogel, vendar sem pa trdno uverjen, da miru na svetu ne bo, posebno če ga bodo ženske delale.

Ženska in mir sta si namreč tako nasprotna kot noč in dan.

Po tudi v slovenščini ni treba pisati Bokovi komisiji.

Komisariji bi dobili pismo v roka, gledali bi in bi ne razumeli nebene besede.

Pred tistim, česar človek ne razume, ima pa nek poseben strah in respekt.

Komisariji bi rekli: Bog ve, kaj pa ta predlaga. Nemara res predlaga kaj takega, da bi bil mir usta novljen.

Noben milijonar, z Bokom vred, pa ne bi bil na svetu mir. V tem slučaju bi milijonarji izgubili svoje jobe.

In slovensko pismo z mirovni predlogi bi romalo v koš.

Jaz sicer ne bom dobil Bokove nagrade, vendar pa pravim, da sta edine dva načina, kako bi bilo mogoče ustvariti mir na svetu.

Vsak posameznik naj bo tako močno oborožen, da se ga bo vsakdo bal. In istotako tudi vsaka država.

Nihče si ne bo upal napasti soseda, če bo vedel, da ga ne bo premagal.

To je seveda težaven predlog in skoraj neizvedljiv.

Drugi je pa preprostejši in nič ne košta.

In tudi star je že skoraj dva tisoč let. Izvanredno je uspešen in enostaven.

Izrekel ga je Kristus, pa ga človeštvo ne upošteva.

Glasi se: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.

V teh besedah je vsebovana največja modrost. Te besede so najvišja garancija za mir.

Milijonar Bok ne bo ulačal stotice dolarjev onemu, ki mu bo poslal ta načrt Boga.

Kajti, če bi se Bok ravnal po tem božjem povelju, bi ne bil danes milijonar.

Jugoslovanska**Katni. Jednosta**

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1907

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Začasni blaginjski: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blaginjski neplačani: JOHN MOYER, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOE. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 608 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIC, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 489, Ely, Minn.
GREGOR J. TORANTA, 210 Stevenson Bldg., Truwallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Porotni odbor:
VALENTIN FIRK, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 353 Park Str., Milwaukee, Wis.
JOSEF STEKLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 638 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnica spravevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Ruske žrtve na Triglavu.

Svedok krvavih dogodkov leta 1916 nad Savico, piše:

Kot finančni stražnik sem bil leta 1916. dodeljen poljski žandarmeriji in sem opravljal službo ob koti 561 na brvi čez Savico, — kjer vodi pot na Komarčo. Drugi oddelček se je nahajal pri Črnem jezeru nad Komarčo. Neko jutro je odšla patrolja s planine pri Blatnem jezeru proti bivši Frane Ferdinandovi koči in tamkaj zajela dva Rusi. Odtam so ju eksportirali na Blato, kjer se je nahajala orožniška postaja in nato popoldne z ovadbo vred v Staro Fužino. Tu je bil sedež komande. — Ker nadporočnika ni bilo doma, so z Rusi počakali do drugega popoldne. Ko se je nadporočnik Josip Mlakar vrnil od kermega poveljstva na Knežni pri Podmelcu, kjer se je mudil po opravkih, je kratkoma ukazal odpeljati Rusi nazaj k Frane Ferdinandovi koči in jih tamkaj takoj ustreliti.

Radi splošne onemoglosti nista mogla Rusi do konca izkoptati grobov ter so jima morali prisotni vojniki pomagati. Ostanek denarja, ki sta ga imela skritega, sta izročila vojakom, v celem petdeset kron. Nad njihovimi trupli se nahajalo samo 20 centimetrov prsti. Oba Rusi nista zagrešila drugega, kakor da sta utekla z Bogatino, kjer sta bila zaposlena pri delu. Splošno znano je bilo, da so ruski ujetniki, ki so jih Avstriji proti mednarodnemu pravu silili k delu na fronti, gladovljali. Zato so bili pobegi na dnevnem redu.

Kar pa se tiče treh Rusov, ustrelenih pri Zlatorogu, se je dogodek odigral tako-le: Od nekega oddelka pri Čepovani je uteklo večje število Rusov, in od teh se ulovili pet v žičnih ovirah med Vodil vrhom in Mrzlim vrhom nad Tolminom. Od teh je straža enega ustrelila, drugega pa ranila, ostale tri pa ujela. Odtod so jih eskortirali čez planino na Prodih in Bogatino v Staro Fužino. Iz Stare Fužine so jih oddali kornemu poveljstvu na Knežni. Kornu poveljstvu je zapovedalo, da se jih odpelje k "Zlatorogu" in tamkaj ustreliti.

Prisotni so bili nadporočnik Mlakar kot komandant (on je vse videl), dalje deputacije vseh ruskih in delavskih oddelkov, vse službe prosto vojaštvo. Grobove so jim tu drugi izkopali. Pred justifikacijo so jih pozvali, naj napišejo pisma na svoje. Vsak je napisal po eno pismo. Streljalo je 11 orožnikov, na enega po trije, na ostala dva po štirje. Pri prvi skupini se je nahajal tudi nazareneec, ki je prosil Mlakarja, da ga oprosti od streljanja, ker mu vera prepoveduje ubijanje. Mlakar je prošnjo odbil.

Te justifikacije so se vršile leta 1916. Prva je bila ona pri Zlatorogu, druga, tista pri koči ob Triglavskem jezeru.

Nekega dne je prišel po cesti do brvi pri Savici, precej pod izviru, kjer vodi pot na Komarčo, neki ruski ujetnik: Straža orožnik Josip Hoenigman iz Kočevja ga je ustavil. Ker Hoenigmann ni bil dober na Mlakarja, je oddal Rusu nekemu "frajtarju" in mu ukazal, naj ga pelje gori v gozd in tamkaj ob stenah Komarče kratkoma ustreliti. Vojak je siromaka natančno po povelju odpeljal na Komarčo. Rus je stopal pred njim. Tamkaj, kjer se steza začne spenjanje v skale, je počila puška in Rus se je zvrnil mrtvev na tla, zadet v hrbet. Vojak je izvršil povelje. Nato je prišel javit, da ga je ustrelil. Poslali so na Komarčo druge Rusi, ki so tovariša pokopali.

Uboje ruske ujetnike so, kakor se vidi, streljali kakor zajce. Obstojala je namreč naredba, da se vse vsakega Rusi, ako se ga najde zapadno od črte Planina pri Blatnem jezeru, Črno jezero, lovska kočja pri Planini na Kraju do Škrbin, ustreliti brez vsakih ceremonij.

To sistematično streljanje Rusov je bilo prepovedano šele dne 18. avgusta 1916.

Ubil svojega očeta.

Franjo Lipohar iz Levinovec je s sekuro ubil svojega očeta. Napačeno ga je in ga z uhom sekire tako dolgo tolkel, da je bil mrtvev. Nočloveskega sina so zaprli.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujete v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem

Uprava "Glas Nar

ČAROVNICA.

Spisal JEAN RAMEAU.

Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

(Nadaljevanje.)

Ne, ne, jezil se bo in ji ne bo vrnil onega, zakar ga je tako goreče prosila.

Melanija si ni upala ystati. Vedela je, da sta Parizana še vedno na koro. Njuni pogledi so jo žgali v vrat. Najbrže jo čakata in si jo hočeta od blizu ogledati.

Malo je manjkalo, da ni na glas zajokala. Toda v cerkvi ne more več ostati. Ojunačila se je in vstala. Prekrižala se je in šla sklonjene glave proti vratom.

Hitro je stekla čez cesto ter jo ubrala po ozki stezi navzgor. Naenkrat je naletela na Parizana. Oh, kako je zardela. Še bolj je sklonila glavo in povesila oči. Ni ju hotela pogledati.

Plavalasi je imel gosli v roki. In glej nesramneža, zopet je zameketal na goslih.

Melanija je zaškrtala z zobmi. Lažje bi prenašala, če bi začeli metati kamenje nanjo.

Na vso moč sta bila hudobna, ker se tako norčujeta iz uboge dekleta. Seveda, ona je bila navadna Bretonka, kmečka deklica, ne pa mestna gospodična. Pred mestno gospodično bi gotovo imela respekt.

Ko je to premisljala, je napravila velik ovinek, da bi se izognila mladima gospodom.

Toda čimbolj je tekla, tembližje sta bila za njo. Za seboj je slišala pridružen smeh. Najrajši bi pogreznila v zemljo. Moj Bog, kaj naj počne? Ali naj gre v kako hišo? Toda kaj naj reče v tem slučaju? Ljudje jo že tako ali tako ne marajo.

— Gospodična, rutico ste izgubili — je zaskrbelo za seboj.

Ni se obrnila, ampak je vedno bolj tekla. Dobro, da je bila domača hiša blizu.

Dospela je do ograje. Še par stopnic pa bo v veži. Kaj če bosta šla tudi v vežo za njo?

Ko je stopila na prvo stopnico, je violina znova zameketala. In kako je meketala. Kot prava koza. Ali je bila pa koza, da jo je Bog uslišal?

Izpodtaknila se je in padla na cesto. Plavalasi Parizan je bil pri nji kot njegov spremljevalec.

— Gospodična, — je rekel z nežnim glasom — ali ste se udarili?

Odložil je violino ter ji pomagal vstati.

Silno je zardela, ko je čutila na sebi roko tega tujca.

Izmikala se je, hoteč se oprostiti njegovega oprijema.

— Pustite me, gospod, prosim vas, pustite me.

Oči so se ji napolnile s solzami.

Mladenč jo je izpustil.

— Vi jokate, gospodična? — je vprašal sočutno. — Oprostite mi, jaz vas nisem hotel žaliti.

Njegov glas je bil še bolj nežen kot prej.

— Nesrečen sem, gospodična, — je nadaljeval, — ker izprevidim, da niste razumeli najine šale. Ne vem, na kak način bi se vam oprostil. Jaz in moj prijatelj res nisva storila prav. Tisočkrat vas prosiva odpuščanja.

Melanija že ni bila več tako jezna kot prej.

— Prepričani bodite, gospodična — je nadaljeval Parizan — preikala bova vso okolico, samo da najdeva vašo kožo. Samo povejte kakšno je: črna, bela, rdeča, zelena ...

Melanija ga ni več poslušala.

Stekla je po stopnicah ter zapahnila vrata za seboj.

Popoldne je prišel pred hišo vaški pastir ter pripeljal na povode mršavo kožo.

— Dober dan, gospodična, — je pozdravil Melanijo — tukaj je nekaj za vas. Naročeno mi je, naj vam lastnoročno oddam.

— Oni plavalasi Parizan, ki ima tako navite lase, je kupil to kožo od mene — je pojasnjeval pastir. — Naročil mi je, naj jo pripeljam k vam. Tukaj je. Na rogu imate košček papirja in na papirju je nekaj napisano:

Melanija je prebrala:

"Gospodični Jeanville v prijazen spomin".

— Jaz ne bom vzela te kože — je rekla. — Odpeljite jo nazaj.

— Naročeno mi je, naj jo pustim pri vas. Ne morem drugače.

— To je pa že preveč.

— Če bi bil jaz mesto onega gospoda, bi vam ne poslal te kože.

Poslal bi vam lep zlat prstan.

— Jaz nočem ničesar od njega.

— No, nikar se ne jezite. Mladenč morda nima slabih namenov.

— Jaz ga ne poznam.

— Če ga ne poznate, ga boste pa spoznali. Pozdravljena, gospodična in dober tek.

Po teh besedah je privezal pastir kožo h kolu in odšel.

Melanija se je prijetla za glavo. Kaj naj počne s kožo? Pridržati jo? Ne, na noben način. To bi bilo preveliko zadoščenje za gosposkega zlikovca.

Odvezala jo je in jo začela poditi.

— Stran, izgubi se! Proč oddi!

Koza se pa ni ganila. Celo tako predrzna je bila, da je silila v hišo.

Prijela je za povodec ter jo začela vleči po cesti.

Na ovinku je pobrala kamen ter ga vrgla za njo.

Na ovinku se je pa pojavil tudi plavalasi Parizan.

— A, tako gospodična? — Tako delate z mojo kožo?

Nji je bilo kot da bi jo kdo udaril po glavi. Začela je bežati, toda ne proti domu, boječ se, da bi jo mladenč ne zasledoval, pač pa po travniku, proti velikim skalam, ki so stale v daljavi.

Na temenu in na rokah je začutila par debelih kapelj.

Učila se bo plohla. Deklica je tekla proti razvalini starega mlinarja, hoteč si tam poiskati zavetja.

Na pragu je ugledala možkega, ki je tekel sklonjen proti mlinu.

Hitro je zaloputnila vrata. Noge so se ji tresle. Sree ji je burno utripalo.

— Gospodična, gospodična — se je oglasilo zunaj. — Odprite hitro. Da kože sem moker. Nikar ne bodite tako brez zra.

Ona se pa ni oglasila.

— Odprite gospodična. Prosim vas, na kolenih vas prosim. Prehladil se bom. Nahod bom dobil, pljučnice. V dveh dneh bom umrl. Na svoj pogreb vas povabim, lepa, brezsrčna gospodična.

(Dalje prihodnjič.)

Katere industrije manjkajo Slovencem?

Med manjkajočimi industrijami v Sloveniji je najbolj občutiti pomanjkanje podjetij tekstilne industrije. Uvoz tekstilnih izdelkov tvori v naši trgovinski bilanci največjo pasivno postavko, ker smo navezani na skoro izključen uvoz tekstilnih proizvodov iz inozemstva. Vse kar se v maloštevilnih tovarnah tekstilne stroke pridela v Sloveniji, tvori le neznamenit odstotek ogromnega konzuma tekstilij in manufakture domačega prebivalstva. Za snovanje tekstilne industrije so dani Slovenci zelo ugodni pogoji. Na eni strani vodne sile in premogovniki, dalje bližina morja in dobre železniške zveze za dovoz surovin, delna carinska zaščita napram upeljani inozemski konkurenci ter ogromna konstantna potreba za blago v tuzemstvu.

Za široke sloje bi bila najvažnejša pomena ustanovitve nekoliko tovarn, predilnic in tkalnic z vsemi pripadajočimi industrijami za beljenje, barvanje, tiskanje in apreturo, za izdelavo bombaževga blaga, najraznovrstnejših bombaževih tkanin za moške in ženske obleke, za izdelavo perila in drugih bombažnih izdelkov. Tri tovarne za izdelavo bombažne preje in tkanin, ki jih imamo v Sloveniji, niti od daleč ne morejo kriti potrebe niti ene pokrajine in so vsi izdelki že vnaprej oddani na trgu. Enako potrebo imamo na podjetjih za izdelavo najrazličnejših vrst, kakor tudi na tovarnah za izdelavo sukanca vseh kvalitet in vrst, katerega konsum za šivanje, konfekcijo, domačo potrebo, kakor tudi za čipkarstvo je izredno velik.

Za nas kot agrarno državo bi bila tudi zelo važna industrija za izdelavo vreč, ki jih za enkrat še v velikih množinah uvažamo iz inozemstva. Potreba vreč za embalažo žita, cementa, oglja, raznih poljskih in deželnih pridelkov je v vseh strokah trgovine in industrije izredno velika in je rentabilnost navedenih podjetij pri racionalnem gospodarstvu brez dvoma zagotovljena. Važna bi bila tudi ustanovitve industrij za izdelavo bombaževih, volnenih in svilenih žametov in plišov, ter poznamenterijskega blaga, glede katerega smo tudi še popolnoma odvisni od inozemstva. V pasivnih krajih bi se dala osnovati tudi industrija izdelave preprog za tla iz jute, lanu, kokosa, manile in drugih rastlinskih snovi.

Kulture sviloprejk in tovarne za svilo, ki so obstojale na Primorskem, je vojna popolnoma uničila. Po razmejitvi z Italijo smo ves ta teritorij izgubili. Naša država je v Vojudini, kjer se nahajajo državne tovarne za svilo, kakor tudi v Južni Srbiji napravila nekoliko uspešnih poizkusov, da bi zasnovala to prevažno stroko industrije. Zakaž bi bilo tudi za Slovenijo velikega pomena, da se osnujejo pri nas podjetja za izdelavo svilenih in polsvilenih tkanin tulov, gazov, flory in svilene pozamenterije.

Velika je tudi poraba raznih, bodisi z voskom, smolo, oljem, firnežem impregniranih tkanin za izdelavo ponjav za vagona, voščene platna, linoleja, za tehnične svrhe ter za domačo porabo v gospodinjstvu. Tudi ta industrija ni pri nas še primerno zastopana.

Ker pridobivamo vsako leto v južnih krajih naše države ogromno število finih malih jagnečjih kož, bi bilo zelo važno, da bi se pri nas osnovala podjetja za strojenje in izdelavo, kakor tudi za konfekcijo usnja za rokavice, da bi prenehali z neracionalnim izvozom surovin in uvozom izdelanega blaga iz inozemstva.

V industriji galanterijskih predmetov imamo komaj skomne začete, dasi imamo dovolj surovin doma pa tudi zadostno število delavskih moči, ki bi se z malim trudom dale privzgojiti za te nove stroke industrije. Enako v začetakih smo s predelavo kožuhovin, ki jo pridobivamo iz naših gozdov v velikem številu in jo izvažamo v surovem stanju v inozemstvo, potem pa kupujemo barvano, prekajeno in modno konfekcionirano blago za milijonske vsote nazaj.

Isto velja tudi glede izdelave u-metnih evetlic ter konfekcioniranja, barvanja in predelave okrasnega perja.

Velik napredek in razvoj je še mogoče pri izkoriščanju naših domačih surovin za izdelavo prstnih barv, dalje v izpopolnitvi industrije kovinskih in kemičnih barv, ker združujejo obstoječa podjetja le nekatere vrste barv, medtem ko smo glede ostalih še navezani na uvoz. Jako rentabilna in važna bi bila za nas tudi predelava domačih zdravilnih zelišč in rastlin, ki jih sedaj večinoma v sušenem stanju izvažamo v inozemstvo, v Nemčijo, na Holandsko oin v Ameriko, odkoder dobimo potem droge in razna draga zdravila ter zdravilne pripravke nazaj. S tem v zvezi bi bilo želeli, da se razvije pri nas v večjem obsegu jako lukrativna stroka izdelave kosmetičnih predmetov in parfu-merijskih izdelkov, za katere plačujemo letno velikanske vsote v inozemstvu. Tudi v mlarski industriji smo kljub razveseljivemu napredku domačih podjetij glede toaletnih mil še vedno vezani na import.

Za boljše vnovčenje naših agrarnih produktov in v svrhu do-sege večje dobičkanosti naše živinoreje in sadjereje, bi konserviranje, za predelavo in izkoriš-šanje domačih pridelkov izpopol-nijo, posebno glede predelave sad-ja v kompote, sadne konzerve, dalje glede konserviranja sočivja, kletarenja naših vin, izdelave plodnih in rastlinskih sokov, izde-lovanja sira bilo želeli, da se ob-stoječe industrije bi in izkorišča-nja pri klanju dobljenih postran-skih produktov.

S tem seveda niso niti izdaleko še izrpane glavne stroke indu-strij, ki nam primanjkujejo v elek-tromekiki, elektrometalurgiji itd., in za katere bi se dalo najti v tu-

zemstvu mnogo primernih zgradb, ki bi se z malimi adaptacijami da-le uporabiti za tovarne. Razpola-gamo tudi z zelo uporabnim delav-skim materialom in praksa je po-kazala, da se naše žensko in moško delavstvo brez posebnega po-uka izredno hitro da upeljati v popolnoma nove načine produkcije in vrste dela ter je za strojno delo izvrstno porabno. To smo vi-deli, ko se je upeljala v Kočevju industrija izdelave volnenega bla-ga, dalje bombažna industrija in industrija za izdelavo trakov v Mariboru itd. Mnogo mogočnih zgradb je pri nas slabo izkorišče-nih, v inozemstvu pa stoji celi kompleks tovarn, ki vsled valut-nih kriz kakor tudi vsled izpre-menjenega tržnatega položaja ne morejo obratovati. Zato bi bilo treba našim denarnim zavodom, podjetnikom in trgovcem stremi-ti za tem, da se strojne naprave ta-kih podjetij preselijo k nam in instalirajo tam, kjer imajo naj-boljšo prometno lego, vodne sile, odnosno premog ter poceni delav-ne moči in razpolago. Paralelno s tem bi bilo želeli, da se v Slove-niji izrazvijejo tudi mnogobrojne stroke dosedaj nezastopanih finih obrtov in pomožnih strok za zgo-raj navedene industrije, ki bi la-hko tisočim pridnih delavskih rok nudile dober zaslužek.

Perpetuum mobile.

Mnogo ljudi si je že ubijalo in razbilo glave v delu za iznajdbo stroja, ki bi šel sam od sebe z vedno enako močjo in se ne bi nikoli ustavil. Dosedaj vsa prizadevanja niso vodila do ugodnega rezulta-ta. Ravnoakar pa javljajo iz Prage, da je tamkaj na velesejmu raz-stavljen tak stroj. Kot gonilna moč za ta stroj se uporablja edi-nole privlačna sila zemlje. Razum-ljivo je, da vlada za ta izumvelikansko zanimanje. — Če tudi to ni samo debela raca?

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV po nižani ceni

Kako sem se jaz likal. Spisal Jakob Alešovec. Povest slovenskega trpinca. V pouk in zabavo. 1., 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, \$1.60

Ljubljanske slike. Spisal Jakob Alešovec. Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70

Prihajač. Spisal Dr. Fr. Detela. Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predločuje ljudstvo resnično tako, kakršno je. Knjiga vsebuje 157 strani, .50

Juan Miseria. Spisal P. L. Coloma. Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, .60

Ne v Ameriko. Spisal Jakob Alešovec. Povest Slovencev v pouk. Po resničnih dogodostavljani. Vsebuje 239 strani, .65

Darovana. Spisal Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med krščanstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, .45

Malo življenje. Spisal D. Fr. Detela. Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično slikanih domačih značajih. — Vsebuje 231 strani, .55

Znamenje štirih. Spisal Conan Doyle. Kriminalni roman. Po vsem svetu znana povest, ki opisuje premetenost tajnega policista Sherlock Holmesa ter njegova bistranostna pota, kako je prišel na sled skrivnostnim zločinom. Vsebuje 144 strani, .50

Jernač Zmagovač. Spisal Henrik Sienkiewicz. Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .45

Zadnja kmečka vojna. Spisal Avgust Šenoa. Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se na-ai očeli, na čelu jim kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Elija Gregorič in drugi kmečki junaki borili zoper prevzetne graščake in junaško umirali mučeniške smrti. Vsebuje 378 strani, .70

POŠTINA PROSTA

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

Kretanje parnikov - Shipping News

24. septembra Lacania, Cherbourg, Hamburg; Pres. Van Buren, Cherbourg; St. Paul, Cherbourg; Giulio Cesare, Genoa.	Chicago, Havre; Orduna, Cherbourg, Hamburg; Ryndam, Boulogne.
27. septembra Minnekahda, Cherbourg, Hamburg.	16. oktobra: Berengaria, Cherbourg; Rellance, Cherbourg, Hamburg; Canopic, Cherbourg, Bremen.
28. septembra Albania, Cherbourg; Lafayette, Havre; Olympic, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Columbus, Bremen.	17. oktobra: Muenchen, Hamburg; Pres. Adams, Cherbourg; Tyrrenia, Cherbourg, Hamburg.
2. oktobra: Pittsburgh, Cherbourg; Bremen; Pres. Arthur, Cherbourg; Bremen; Resolute, Cherbourg, Hamburg; Aquitania, Cherbourg.	18. oktobra: Albert Ballin, Hamburg; Rochambeau, Havre.
3. oktobra: Paris, Havre; Belgenland, Cherbourg; Pres. Polk, Cherbourg; Seydlitz, Bremen; Conte Rosso, Genoa.	20. oktobra: La Savoie, Havre; Olympic, Cherbourg; Ohio, Cherbourg, Hamburg; New Amsterdam, Boulogne; Leviathan, Cherbourg, Hamburg.
4. oktobra: Westphalia, Hamburg.	23. oktobra: Aquitania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
6. oktobra: Homeric, Cherbourg; George Washington, Cherbourg; Bremen; Orca, Cherbourg; Hamburg; Volendam, Boulogne.	24. oktobra: Paris, Havre; Pres. Monroe, Cherbourg.
9. oktobra: Leviathan, Cherbourg; Mauretania, Cherbourg.	25. oktobra: Thuringia, Hamburg; Colombo, Genoa.
10. oktobra: France, Havre; Pres. Garfield, Cherbourg; York, Bremen.	27. oktobra: Homeric, Cherbourg; Orbita, Cherbourg, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen; Vendam, Boulogne.
11. oktobra: Pres. Wilson, Trat; Mount Clay, Hamburg.	30. oktobra: Resolute, Cherbourg, Hamburg; Mauretania, Cherbourg.
13. oktobra: Majestic, Cherbourg; America, Cherbourg; Bremen; Saxonia, Cherbourg.	31. oktobra: France, Havre; Pittsburgh, Cherbourg; Bremen; Bremen; America, Genoa; Bevedere, Trat.

CUNARD ANCHOR

ALI NAMERAVATE DOBITI ROJAKA V AMERIKO?
6426 JUGOSLOVANOV BO LETOS PRIŠLO V DEŽELO.

Naj Cunard proga pomaga Vašim rojakom, da dobijo liste, viziranja ter jim da potrebna navodila, ki so potrebna za potovanje v Ameriko.

Vse potnike spremlja do parnika družinski uradniki brez kakšnega posebnega doplačila. Potnikom, ki imajo Cunardove vozne listke, nikdar ni treba čakati, ker odpušče iz Evrope večkrat v tednu kak parnik te črte.

Vozni listki Cunard proge so veljavni za najhitrejšje parnike na svetu. Za nadaljna pojasnila se obrnite na našega mestnega agenta.

V Jugoslavijo u 9 dneh.

AQUITANIA	45,674 ton
MAURETANIA	30,704 tone
BERENGARIA	52,022 ton
Razkošne kabine 3. razreda z 2-4-6 posteljami. Prekrasne jedilnice, kadnice in počivališča. Pokrit krov za senčanje. Domača kuhinja. Domača udobnost. Brezskrbnost.	
Naknadne denarja potom Cunard, izplačljive v Jugoslaviji hitro, skrgno zaupno. Za karte in navste vprašajte pri najbližjem agentu v svojem kraju.	

CUNARD ANCHOR LINE
25 Broadway New York.

Priprava in kratka pot v JUGOSLAVIJO.

POTUJE varno in udobno na ameriških vladnih parnikih, ko potujete v Jugoslavijo ali dobivate sem svoje sorodnike. — Odputja dvakrat na teden. Udobno in hitro potovanje. Izvirna in raznolika hrana — prostorne kabine — vsakotratna udobnost — družabna zbirališča — to imate na razpolgo na ameriških vladnih parnikih.

S. S. Leviathan	29. sept.; 20. okt.
S. S. Pres. Arthur	2. okt.
S. S. Geo. Washington	6. okt.
S. S. America	13. okt.
S. S. Pres. Roosevelt	23. okt.
S. S. Pres. Harding	27. okt.

United States Lines

45 Broadway New York City
Lokalni zastopniki v vseh mestih.
Upravitelji za
U. S. SHIPPING BOARD

Nezgoda kiparja Mestrovića.

Kiparju Ivanu Mestroviću v Zagrebu se je pripetila težka nezgoda. Ko je delal na strehi svojega ateljeja, se je vdrla šipa in Mestrović je padel v atelje, pri čemur si je zlomil roko. Preepljan je bil v bolnišnico.

POTOVALNI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblašeni nabirati naročnino za "Glas Naroda", so: Joseph Černe, Anton Simičič in Joseph Smalzel. Upravišstvo.

ROLE za PIANO

SLOV. IN HRVATSKE
dobite edino pri:
NAVINEK-POTOKAR
331 Greeve St., Conemaugh, Pa.
PIŠITE PO CENIK.

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

VELIKI važnosti za potnike je, da je natanko poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvarih, ki so v zvezi s potovanjem. Vseled dolgoletne izkušnje nam je mogoče o vsem tem dati točna pojasnila. Priporočamo vedno tudi samo najboljšje parnike, ki imajo kabine v III. razredu. Ako ste se namenili potovati v stari kraj, nam pišite kar se to v Vašo korist.

Tudi oni, ki še niso ameriški državljani, smejo potovati v stari kraj na obisk in jim je dovoljeno vrtni se. Na listje dajemo vsakemu to-zadovna pojasnila.

Kdor želi dobiti sredstva ali manco iz starega kraja, naj nam piše na navodila, kajti številne prisiljenec je omejeno.

Za potne stroške izplačuje po nam naročilu Jadranska banka toci v dolarjih.

Frank Sakser State Bank
52 Cortlandt Street New York
Glavni zastopnik Jadranskega banki.

French Line

New York, Plymouth, Havre, Paris
LAFAYETTE 29. sept.; 10. nov.
PARIS 3. okt.; 24. okt.; 14. nov.
FRANCE 10. okt.; 31. okt.; 5. dec.
New York, Havre, Paris
ROUSSILLON 6. oktobra
CHICAGO 13. oktobra
ROCHAMBEAU 18. oktobra
LA SAVOIE 20. oktobra
New York, Vigo (Spain), Bordeaux
LA BOURDONNAIS 27. okt.
Pisite nam, kakšen agent ali dve sred-19 STATE STREET, NEW YORK

POZOR! POZOR!

ALPENTINKTURA je najbolj uspešno sredstvo na svetu, za rast in proti izpadanju las za moške in ženske.

Velika steklenica \$3.—, sredna \$2.—, a poštino.

Za vse drugo pišite po cenik, ga pošljem zastonj.

JACOB WAHČIĆ

P. O. BOX 616

CLEVELAND, OHIO

Iščem ANTONA STAVOR, doma iz Zagorja št. 60, Juljska Benečija. Pred kakimi devetimi leti se je nahajal v Clevelandu, Ohio. Ker sem podpisani sedaj despel iz domovine in mu imam poročati važne reči, zatorej ga prosim, da se mi takoj oglasi; ako je pa kateremu drugemu rojaku kaj o njem znano, ga pa tudi prosim, da mi poroča, za kar sem hvaležen. — Frank Krebelj, 1128 East 63rd Street, N. E., Cleveland, Ohio.

Harmonike

Ako želite imeti res dobro in trpežno slovensko, nemško ali kromatično harmoniko, obrnite se na znano trdico za pojasnilo ali pa pridite osebno.

LUBASOVE

Harmonike vseh vrst imam tudi v sa-toži in sem sedaj edini zastopnik teh pišite po cenik.

Se vam ujudno priporočam.

Anton Mervar

9921 St. Clair Avenue Cleveland, O.

RAVNOKAR JE IZLA NAJVEČJA ARABSKA